

שבעים שנה ל"בצלאל"

"Bezalel" Academy

70 th ANNIVERSARY

השירות הבולאי

המשרד הראשי: שד' ירושלים 12, יפו 61080

PHILATELIC SERVICES

MAIN OFFICE: TEL AVIV - YAFO • ISRAEL

193

17.2.76

ככל דבר אחר שהיה כרוך בציונות, בצלאל החל כחלום שנתגשם. והחולמים הראשונים הם שקמו וטענו כי עם השב למולדתו ומחדש את נעוריו לאחר אלפיים שנות גלות, מן הראוי שיצור לו אמנות מקורית, מה גם שדבר זה הוא אחד מן התנאים להבטחת המשך קיומו הלאומי.

האדם שזכה להתחיל בהגשמת חלום זה היה מייסדו של בית-הספר בצלאל, הפרופסור בוריס שץ. בשנת 1906 החליט פרופ' שץ לייסד בית-ספר לאמנות ולמלאכת-יד כנקודת מוצא ליצירת אמנות לאומית. בבית-ספר זה לימד והדריך שץ את תלמידיו לא רק בציור ופסול אלא בעיקר בתחום האומנות. שכן בימים ההם, הצטיינה הארץ המתחדשת ברוח של חלוציות שבמרכזה עמד ערך העבודה ועבודת הכפיים. לפיכך אין תימה בכך שפעילות ההוראה של שץ התמקדה סביב אריגה, צורפות, קדרות, ואמנות שימושית. בתום לימודיהם מצאו תלמידיו את פרנסתם בעבודת כפיים במסגרת סדנאות צנועות שאפיינו את האפשרויות הכלכליות של אותם זמנים.

המאבק היומיומי לקיום היה קשה לאמני ואומני הארץ. הרוח שאיפיינה את הימים ההם ראתה בכל פעילות אמנותית פלאסטית מותרות שאפשר לוותר עליהן וכיום, בדיעבד, הדבר מפליא כיצד בצלאל הצליח להחזיק מעמד עד ל-1928, השנה שבה היה הכרח לסגור את המוסד מחוסר אמצעי מימון.

ביוזמת הסוכנות היהודית נפתחו שוב שערי בצלאל בשנת 1935. לירושלים הוזמן מברלין האמן יוסף בודקו במגמה לחדש את הפעילות האמנותית ובכדי לנהל את פעולות המוסד. בודקו אף נתן למוסד שם חדש, "ביה"ס בצלאל החדש לאמנות ואומנות", שאמור היה לשקף את הרוח החדשה והשינויים שחלו בינתיים ביישוב העברי.

סגל של 5 מורים החל להדריך כ-40 סטודנטים שרובם היו עולים מארצות מרכז אירופה, בתחומי האמנות השימושית והצורפות. למען האמת הכינוי "אמנות שימושית" אכן תאם את הנעשה במוסד בתקופה ההיא. חלק מן השעורים הוקדש לאמנויות היפות ודבר זה הוצדק לאור גלי העליה אשר הביאו בעקבותיהם מספר גדל והולך של צרכנים בכוח דבורי אמנות, לציור ולפיסול. בעת ובעונה אחת חלה גם פעילות עניפה בתעשייה, דבר שהעלה את המודעות לפרסום ופרסומת, וכך גם נפתחו אפשרויות חדשות לפני האמנות השימושית. לעומת זאת הצורפות נשארה ברמה עממית יותר והתרכזה במוצרים שהיו בהישג ידם של מרבית התושבים בתקופה ההיא.

באותה תקופה הספיק תקציב בצלאל רק למילוי הצרכים הבוערים ביותר שכן ענינו של בצלאל נראה כשולי בהשוואה לבעיות שעמדו

בפני היישוב, וכך קרה שמחוסר תקציב וסיוע במשך שנים רבות קשה היה למוסד להתפתח כראוי.

למעשה, במבט לאחור קרו בהתפתחות בצלאל שני מאורעות מרכזיים, אשר שינו במידה רבה את גורלו. המאורע הראשון קרה כאשר ד"ר מרדכי ארדון, מנהל בצלאל, הכניס בשנות הארבעים את המושג של "אמנות מודרנית" לבצלאל, מושג שהתבסס על הנסיון והידע של הבאוהאוז (BAUHAUS). המאורע השני, הראוי לציון, אשר קרה כ־20 שנה לאחר מכן, כרוך בהכנסת המושג "עיצוב" לתוך בצלאל.

חרף הרוח שהכניס ד"ר ארדון, הרי בראשית שנות הששים המצב היה בערך כך: מחד, כבר היתה קיימת בארץ תעשייה דינמית בעלת תשתית טכנולוגית ומדעית מודרנית המוחזקת בידע מדעי, ומוצרי הארץ נכנסו בקצב גובר לתוך קלחת של תחרות בין־לאומית הדורשת באופן בולט יצוג ותדמית נאותים. אולם מאידך גיסא, בחסרונם של מעצבים ומתכננים מקוריים, הרי רבים מן המוצרים הישראליים היוו למעשה חיקוי למוצרי חו"ל, דבר שעמד בניגוד משווע לקידמה התעשייתית של הארץ.

על רקע ההתפתחויות החיוביות בתעשייה נמצא בצלאל כבול במערכת מושגים ובתנאי לימוד שלא יכלו למלא יותר את יעודו של המוסד לאור המציאות החדשה והמשתנה. יחד עם זאת כל נסיון לגילוי יוזמה נידון מראש לכשלון מחוסר מקורות למימון.

בשנת 1963 חלה תזוזה בעלת משמעות בבצלאל עם כניסתו של מנהל חדש, ד"ר דן הופנר, ובסיוע של שר החינוך והתרבות דאז, מר זלמן ארן ז"ל – הלכה ונתגבשה הדעה שלבצלאל כמוסד חינוכי זכות קיום כל עוד הוא משרת באופן פעיל את צרכי החברה והתעשייה. התברר יותר ויותר כי יש צורך באמנים ומעצבים שיקחו חלק בתהליך היומיומי של איתור בעיות ופתרון, ולפיכך גם ראוי כי התשתית לתוכנית הלימודים בבצלאל תביא בחשבון יכולת התמודדות עם אתגרים אינטלקטואליים וכושר ניתוח המאפיין פעולות ממין זה. בקיצור "מהפיכת העיצוב" הגיעה לבצלאל. יתר על כן, הדגשת העיצוב בבצלאל מבחינה מסויימת היוותה המשך הגיוני לכוונותיו של ד"ר ארדון, דהיינו, תוספת של תודעה חברתית למקצועות הנלמדים במוסד.

מאז הצליח המוסד לשנות בתכלית את פני המבנה שלו. בשנת 1970 הוענק לבצלאל ע"י משרד החינוך השם "אקדמיה לאמנות ועיצוב", ועתה, עם ההכרה האקדמאית המאפשרת לבצלאל להעניק תואר בוגר ועם בנייתו של קמפוס חדש ליד מזויאון ישראל, הולכת ומתגשמת שאיפתו של בצלאל שמרציו ובוגריו יתרמו להשגת "המהפכה השקטה" – שיפור איכות החיים בישראל.

lack of funds impeded the School's progress for many years. Two central events decisively changed Bezalel's fate. The first occurred when Dr. Mordechai Ardon, Bezalel's director in the '40's, introduced the concept of "modern art" based on the experience of the Bauhaus. The second took place some twenty years later, with the introduction of the concept of "design". After Ardon, the situation at the beginning of the '60's was still ambivalent. On the one hand there was already a dynamic industry based on modern technology, with products penetrating international markets and requiring proper presentation and image. On the other hand, the lack of innovative designers and planners meant that too many Israeli products were in fact only imitations of foreign products, a fact that stood out in sharp contrast to the industrial potential.

Despite positive developments in industry, Bezalel was still labouring under outdated conditions and antiquated concepts. Furthermore, any attempt to display initiative was foredoomed because of lack of funds.

In 1963, a meaningful breakthrough began with the appointment of a new director, Dr. Dan Hoffner, and with the help of the late Minister of Education and Culture, Zalman Aranne, a new concept was born: Bezalel, as an educational institution, has the right to exist only if it actively serves the needs of society and industry. It was very clear that artists and designers were needed who could participate in the daily process of defining and solving problems. Their ability to deal with this intellectual challenge would henceforth be one of the aims of the basic curriculum.

The "design revolution" had reached Bezalel. The new emphasis on design was to a certain extent a logical extension of Ardon's intentions and aim: the addition of social awareness to professional capability.

From then on, the whole structure of Bezalel changed completely. In 1970 Bezalel was formally recognized as an Academy of Arts and Design. With recent academic recognition and a new campus near the Israel Museum under construction, Bezalel's highest aspirations are gradually being fulfilled — furthering the active participation of lecturers and graduates in "the quiet revolution" — improving the quality of life in Israel.

Like everything connected with Zionism, Bezalel started as a dream. The dreamers believed that a nation rebuilding its homeland after two thousand years of exile, must create an art of its own in order to survive.

The man who first made the dream a reality was Professor Boris Schatz, the founder of the Bezalel Art School, as it was then called. In 1906 Schatz decided that a vocational arts and crafts school should be the starting point for the creation of national art. He trained his students less in fine arts than in crafts, for the basic principle in the Palestine of those days was the ideal of **halutziut** (pioneering), which focused on the value of manual work. Schatz therefore concentrated on weaving, silversmithing, ceramics and applied arts. Upon graduation, Bezalel's students worked in bare, simple workshops, a reflection of the economic situation of the time.

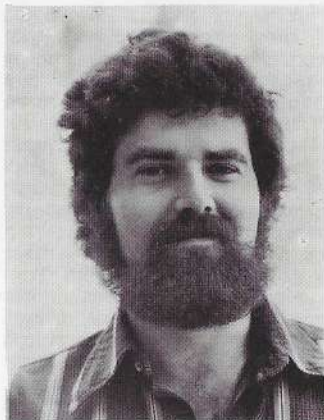
The daily struggle for existence was difficult for those working in the arts and crafts, as in the milieu of those times, the plastic arts were looked upon as an unnecessary luxury. Today, in retrospect, it seems a miracle that Bezalel even survived until 1928, when it closed down for lack of funds.

With the financial support of the Jewish Agency, Bezalel was reopened in 1935. The Berlin artist Joseph Budko came to Jerusalem to direct "The New Bezalel School of Arts and Crafts" — a new name that clearly reflected the social changes that had taken place in the interim.

A staff of five began work with some forty students, mainly new immigrants from Central Europe, in applied art and silversmithing. The name "applied art" was an honest reflection of what was taught, but some lessons were also devoted to fine arts, justified on the grounds that increasing immigration had created a growing number of potential art lovers. Meanwhile, industries were being established requiring publicity, and new opportunities had opened up for the applied artist. Silversmithing remained on a more modest level, concentrating on low-cost products that most of the population of the time could afford.

Under the economic circumstances of the day, Bezalel's budget sufficed only for urgent everyday needs. Bezalel was always at the periphery of the budget-makers line of vision, so that

הצייר THE ARTIST

אריה הכט נולד בלודז' שבפולין ועלה לישראל ב־1958.
לאחר סיום לימודיו היסודיים הוא המשיך ללמוד בביה"ס החקלאי
"כפר סילבר".

אריה הכט שרת בצה"ל ארבע שנים.
את הבול "שבעים שנה לבצלאל" הוא עצב בשנתו הרביעית
כסטודנט באקדמיה לאמנות ועיצוב "בצלאל" בירושלים.

Arie Hecht was born in Lodz (Poland), in 1948 and came to Israel four years later. After he finished elementary school he went to Kefar Silver agricultural school near Ashqelon.

Arie Hecht served in the Army for four years and then went to study at the Bezalel Academy of Art in Jerusalem, where he designed the stamp "Bezalel — 70th anniversary" in his fourth year at the school.